

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

*Факультет № 6
Кафедра соціології та психології*

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Актуальні питання прикладної
юридичної психології»
обов'язкових компонент освітньо-наукової програми третього (освітньо-
наукового) рівня вищої освіти

053 Психологія (Юридична психологія)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри соціології
та психології Протокол від 15.08.2023 № 8

Розробник:

доцент кафедри соціології та психології, кандидат психологічних наук,
доцент Філоненко В.М.

Рецензенти:

1. доцент кафедри педагогіки та психології Харківської державної академії фізичної культури, кандидат психологічних наук, доцент Павлик О.М.
2. доцент кафедри соціології та психології факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат психологічних наук, доцент Шиліна А.А.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем – 8	05, соціальні та поведінкові науки; 053 «Психологія»; третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Навчальний курс 1 Семестр 2 Види контролю: екзамен
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 20 Семінарські заняття - 20; Самостійна робота - 80. Індивідуальні завдання: не передбачено навчальним планом		Лекції – 12; Семінарські заняття – 10; Самостійна робота – 98; Індивідуальні завдання: не передбачено навчальним планом

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання прикладної юридичної психології» є вивчення здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти закономірностей поведінки людей у системі правових відносин, структури й видів юридичної діяльності, формування адекватного уявлення про теоретичні та практичні психологічні аспекти юриспруденції та правоохоронної діяльності, про особливі правові аспекти людської діяльності, конкретизація та поглиблення знань щодо конкретного виду юридичної діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни «Актуальні питання прикладної юридичної психології» є:

- цілеспрямоване оволодіння здобувачами вищої освіти теоретичними знаннями про основні форми та методи психології права, правової поведінки, сутність психологічних явищ, що складають правову частину суспільного життя, а також формування вмінь і навичок практичної роботи;

- вивчення психологічних механізмів протиправної поведінки; факторів, що сприяють формуванню злочинної мотивації та цілеспрямованості; способів їх профілактики;

- розробка психологічних методів визначення властивостей і станів особистості, а також вивчення їх впливу на поведінку особистості в криміногенній ситуації, що є необхідним для розуміння «людського фактора»

в системі правових відносин та прийняття справедливих судових рішень, які стосуються прав та інтересів людей;

- вивчення психологічної структури професійної діяльності працівників правоохоронної системи (слідчих, адвокатів, суддів, прокурорів), здійснення професіографії та психографії їх діяльності;

- організація роботи з населенням із метою поширення психологічної освіти й проведення профілактики правопорушень серед різних груп громадян;

- психологічна реабілітація співробітників правоохоронних органів;

- профвідбір та контроль процесу професійної адаптації;

- аналіз криміногенного стану.

Міждисциплінарні зв'язки: Оскільки юридична психологія є галуззю загальнопсихологічної науки, то вона має тісні зв'язки з іншими психологічними дисциплінами. А саме;

- з соціальною психологією, яка розкриває механізми спілкування й правової взаємодії людей у їх індивідуальній, груповій та суспільній діяльності;

- під час розгляду багатьох професійних питань юридична психологія спирається на відомості патопсихології та медичної психології, що розкривають роль механізмів патології психіки в розвитку протиправної поведінки;

- з віковою та педагогічною психологією, які розкривають вікові закономірності розвитку особистості та особливості виховання й навчання людини в різні періоди її життя;

- з психологією праці, яка розкриває професійну орієнтацію особистості, яка необхідна для професіографічного аналізу діяльності юриста;

- юридична психологія інтегрована в систему юридичних дисциплін, тому слід сказати на її взаємозв'язок із кримінальним правом і кримінальним процесом;

- тісний зв'язок спостерігається між юридичною психологією, криміналістикою та кримінологією. Історія розвитку криміналістики свідчить про значну роль психологічних факторів в організації скоєння злочинів, а також їх розслідування;

- слід зазначити про зв'язок юридичної психології з цивільним процесом і цивільним правом. Цивільний процес має свої специфічні особливості при розгляді пізнавально-психологічної діяльності;

- в цілому ряді аспектів юридична психологія взаємодіє також з соціологією.

Очікувані результати навчання: В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- визначення юридичної психології;
- предмет юридичної психології та розуміти його інтегративність;
- основні напрямки юридичної психології;

- методи експертного психологічного дослідження;
- психологічні аспекти правоохоронної діяльності;
- психологію особистості правопорушника;
- психологічні особливості особистості правопорушника та злочинних груп; закономірності індивідуально- і соціально-психологічних явищ у правоохоронній і правозастосовній діяльності;
- психологічні аспекти слідчих дій.

вміти:

- використовувати психологічні методи у юридичній (правоохоронній) діяльності;
- аналізувати психологічний стан особистості;
- надавати психологічну допомогу в екстремальних умовах;
- встановлювати психологічний контакт з фігурантами кримінальної справи;
- застосовувати методи психологічного впливу на особистість;
- складати поведінковий портрет;
- складати психологічний портрет правопорушників (злочинців) з різною анти суспільною спрямованістю особистості;
- розробляти професіограму та психограму.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:	
Інтегральна компетентність	І. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
Загальні Компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні на основі системного наукового світогляду. ЗК2. Здатність спілкуватися академічною українською та іноземною мовами.

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК1. Здатність до самостійної науково-дослідницької діяльності та володіння методами психологічного дослідження в царині юридичної психології.</p> <p>СК3. Здатність самостійно формулювати цілі, ставити конкретні завдання наукових досліджень в фундаментальних і прикладних областях юридичної психології та вирішувати їх за допомогою сучасних дослідницьких методів з використанням новітнього вітчизняного і зарубіжного досвіду.</p> <p>СК6. Здатність ініціювати та брати на себе відповідальність в інноваційних комплексних проектах місцевого (регіонального) та\або державного значення.</p> <p>СК7. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.</p> <p>СК8. Здатність компетентно спілкуватися з вітчизняною та міжнародною науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження</p> <p>СК10. Здатність здійснювати професійну/дослідницьку діяльність на основі розвиненої правосвідомості, правового мислення та правової культури.</p> <p>СК11. Здатність виявляти особистісний аспект психологічних проблем в галузі юридичної психології та знаходити шляхи його практичного вирішення.</p> <p>СК12. Здатність до системного психологічного аналізу і оцінки ситуацій професійної діяльності в сфері права.</p> <p>СК13. Здатність здійснювати на підґрунті результатів теоретичного/емпіричного дослідження психологічне забезпечення діяльності у правовій галузі.</p> <p>СК14. Здатність і готовність здійснювати ефективну комунікацію, забезпечувати дотримання прав і свобод людини (дитини) під час здійснення професійної діяльності.</p> <p>СК15. Здатність організовувати та здійснювати заходи із попередження і профілактики</p>
--	--

	<p>правопорушень, психологічний супровід правоохоронної діяльності, проектувати, реалізовувати і оцінювати діяльність психолога в сфері виконання покарань.</p> <p>СК16. Здатність до виокремлення та аналізу факторів, пов'язаних з формуванням злочинних мотивів та настановлень особистості, а також чинників утворення злочинного стереотипу поведінки.</p> <p>СК17. Здатність до вивчення психологічних і кримінологічних характеристик, станів особистості засудженого, пов'язаних з ізоляцією від суспільства</p> <p>СК18. Здатність розробляти на підґрунті результатів теоретичного/емпіричного дослідження форми і методи впливу на засуджених, що сприяють їх підготовці до майбутнього вільного життя.</p>
--	--

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Юридична психологія як наука. Методологічні основи юридичної психології.

Предмет, об'єкт та задачі юридичної психології. Історія розвитку юридичної психології. Система юридичної психології. Зв'язок юридичної психології з іншими науками. Методологічні основи юридичної психології. Методи юридичної психології. Система та класифікація методів юридичної психології. Пізнавальна функція методів юридичної психології.

Тема № 2. Актуальні проблеми правової та превентивної психології.

Поняття правової психології. Праворозуміння як концептуальна основа правового регулювання. Право і особистість. Гуманістична сутність сучасного права і правового світогляду. Поняття прав людини. Особисті, політичні, соціальні, економічні, культурні права людини. Соціально-психологічні аспекти ефективного правотворчості.

Предмет і завдання превентивної психології. Поняття правової соціалізації особистості. Дефектність правової соціалізації (правовий негативізм, правової інфантилізм, правовий нігілізм). Співвідношення моралі і права. Делінквентна поведінка. Асоціальний і антисоціальний типи поведінки. Правосвідомість і правова поведінка. Громадська, групова та індивідуальна правосвідомість. Сторони правосвідомості: пізнавальна, оцінна, регулятивна. Правова поведінка: правослухняність, правотворчість.

Тема № 3 Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.

Ставлення права до феноменів психічного життя. Місце і значення психічних процесів, станів, властивостей і утворень у сфері права. Основні форми прояву психіки та їх взаємозв'язок. Виявлення комплексу обставин, що мають психологічну природу.

Основні закономірності фізіологічного механізму відчуття. Пороги відчуттів і їх значення для юридичної психології.

Закони сприйняття. Навмисні і ненавмисні сприйняття. Апперцепція і її облік в розслідуванні обставин, що мають правову регламентацію.

Психофізіологічні чинники, що впливають на формування показань свідків.

Поняття, види, особливості та шляхи розвитку пам'яті. Облік юристом закономірностей пам'яті учасників судочинства. Прийоми активізації пам'яті учасників судочинства. Значення мнестичних процесів в сфері права. Можливості опосередкованого відображення дійсності. Чуттєві і логічні аспекти пам'яті. Психологічні особливості процесів запам'ятовування і відтворення у різних учасників кримінального події. Причини, що впливають на продуктивність пам'яті.

Етапи розумової діяльності в процесі творчого пошуку. Характеристика розумової діяльності юриста. Способи активізації розумової діяльності юриста. Значення процесів мислення в сфері права: види, форми, операції. Різні підстави для виділення видів мислення. Види мислення: предметно-дієве, наочно-образне, абстрактне. Форми мислення: поняття, судження, умовивід. Розумові операції: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікація. Структура розумової діяльності.

Темперамент, характер, здібності і їх вплив на ефективність діяльності юриста. Динаміка емоційних реакцій. Психологічний і психіатричний підходи до поняття «осудність». Патопсихологічна і психіатрична оцінка психічних розладів особистості. Кримінальна відповідальність осіб із психічним розладом, не виключає осудності.

Проблема юридично значимих емоційних станів. Розмежування афекту, психічної напруженості, фрустрації. Патологічний і фізіологічний афекти. Аномальний афект. Співвідношення афекту і сильного душевного хвилювання. Ознаки фізіологічного афекту: раптовість виникнення, вибухоподібному динаміка, короткочасність стану, інтенсивність і напруженість протікання, стереотипна моторна активність, вегетативні зрушення, часткова амнезія, астеничний синдром. Види фізіологічного афекту: «акумуляований», «одномоментний», комбінований. Проблема «підготовленого» афекту.

Погляд юриспруденції на вольові процеси. Структура вольової дії. Зв'язок між вольовою регуляцією поведінки і потребнісно-мотиваційною сферою особистості. Характеристика закономірностей усвідомлено-вольової поведінки. Порок волі: феномен, ознаки, оцінка, наслідки.

Тема № 4. Психологія правопорушень та юридичної діяльності. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.

Психологічна характеристика процесуальної діяльності. Особливі умови процесуальної діяльності як професії. Професійні якості і психологія осіб, які здійснюють провадження у справі. Поняття професіограми. Психологія планування та організації процесуальної діяльності. Причини і профілактика професійної деформації співробітників правоохоронних органів. Актуальність розробки оптимальної моделі особистості «ідеального поліцейського».

Психологія правопорушень. Основні поняття. Поняття конкретного правопорушення і аналіз злочинної поведінки. Психологічна структура злочинної дії. Психологія юридичної діяльності.

Тема № 5. Психологічні механізми правопорушень та психологія правопорушників. Психологічні особливості діяльності установ виконання покарань.

Психологія злочинної діяльності. Психологічна структура злочину. Психологічні наслідки злочину. Психологічні особливості особи злочинця. Класифікація злочинних типів. Психологія окремих категорій злочинців. Психологічна типізація О.Ф. Лазурського: слабовільні, імпульсивні, афективні і емоційні рецидивісти. Спеціальний рецидив. Фактори, що зумовлюють антисоціальна поведінка неповнолітніх. Поведінкові стереотипи, характерні для підліткового віку. Психологічна характеристика особистості засуджених та їх адаптаційних можливостей. Психічні явища, що виникають при позбавленні свободи та застосуванні інших видів покарань, а також психологічні умови і особливості процесу корекції і ресоціалізації особистості засуджених. Психологічні особливості застосування впливу на засуджених. Психологія тюремного побуту та психологічні основи ресоціалізації.

Тема № 6. Психологія групових злочинів, тероризму і масових заворушень.

Поняття злочинної групи. Юридичні градації спільного злочинного діяння. Особливості психологічної характеристики злочинної групи. Вплив лідера на поведінку злочинної групи. Психологія суспільної небезпеки групового злочину. Структура злочинної організації. Фактори, що сприяють формуванню злочинних груп. Ознаки злочинних груп. Напрями діяльності злочинної групи. Способи передачі інформації в злочинній групі. Джерела влади лідерів злочинної групи. Міжособистісні конфлікти у злочинній групі. Психологія тероризму. Поняття і джерела тероризму. Основні психологічні теорії виникнення тероризму: (теорія фрустрації-агресії, теорія особистої ідентичності Е. Еріксона, теорія соціальної ідентичності Г. Теджфел, теорія етноцентризму, теорії соціальних конфліктів). Основні сфери тероризму. Психологічні особливості різних типів терористів. Феномен «Стокгольмського синдрому».

Переговорний процес як специфічний вид діяльності юридичної психолога. Ефективність комунікації в екстремальних умовах. Позиція професійного «парламентера».

Тема № 7. Психологія слідчої діяльності.

Види слідчої (судової) діяльності. Пізнавальна діяльність. Конструктивна діяльність. Комунікативна діяльність. Посвідчувальна діяльність. Психологія учасників розслідування злочинів. Психологічні особливості особи слідчого. Психологія обвинуваченого. Поняття захисної домінанти. Психологія потерпілого та свідка. Провокуюча поведінка, види віктимності. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій. Психологія огляду місця події. Психологічні основи допиту. Психологія очної ставки. Психологія пред'явлення для впізнання. Психологія відтворення обстановки та обставин подій. Психологія обшуку. Психологічні основи доказування. Процес формування показань. Завдання психолога в розслідуванні злочинів. Психологічний портрет невстановленого злочинця або особи, яка перебуває в розшуку. Психологічний портрет і розшукової профіль. Серійні і масові злочини. Поняття «сцена злочину».

Тема № 8. Психологія судової діяльності. Судово-психологічна експертиза.

Медіація в досудовій практиці. Психологія судді. Психологічні особливості судового процесу. Психологія прийняття рішення судом. Психологія особи під-судного. Психологія судових дій. Психологічні основи судового допиту. Перехресний допит. Психологічні основи очної ставки у суді. Психологічні основи судового огляду. Судово-психологічна експертиза. Поняття і компетенція СПЕ. Методи СПЕ. Призначення СПЕ та організація її провадження

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю
	Всього	з них:				
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	
Семестр № 2						
Тема № 1. Юридична психологія як наука. Методологічні основи юридичної психології.	15	2	2			11
Тема № 2. Актуальні проблеми правової та превентивної психології.	15	2	2			11
Тема № 3. Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.	15	2	2			11
Тема № 4. Психологія правопорушень та юридичної діяльності. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.	15	4	4			7
Тема № 5. Кримінальна та пенітенціарна психологія.	15	2	2			11
Тема № 6 Психологія групових злочинів, тероризму і масових заворушень.	15	2	2			11
Тема № 7 Психологія слідчої діяльності.	15	4	4			7
Тема № 8 Психологія судової діяльності. Судово-психологічна експертиза.	15	2	2			11
Всього за семестр № 2	120	20	20			80
екзамен						

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю
	Всього	з них:				
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	
Семестр № 2						
Тема № 1. Юридична психологія як наука. Методологічні основи юридичної психології.	15					15
Тема № 2. Актуальні проблеми правової та превентивної психології.	15	2				13
Тема № 3. Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.	15					15
Тема № 4. Психологія правопорушень та юридичної діяльності. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.	15	2	2			11
Тема № 5. Кримінальна та пенітенціарна психологія.	15	2	2			11
Тема № 6 Психологія групових злочинів, тероризму і масових заворушень.	15	2	2			11
Тема № 7 Психологія слідчої діяльності.	15	2	2			11
Тема № 8 Психологія судової діяльності. Судово-психологічна експертиза.	15	2	2			11
Всього за семестр № 2	120	12	10			98
						екзамен

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література:
Тема № 1 Юридична психологія як наука. Методологічні основи юридичної психології.		
	<p><u>Завдання на самостійну роботу за темою.</u></p> <p>Підготувати відповіді на питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет юридичної психології 2. Система юридичної психології. 3. Зв'язок юридичної психології з іншими науками. 4. Історія розвитку юридичної психології. 5. Етапи розвитку юридичної психології. 6. Завдання та сучасні проблеми юридичної психології як міждисциплінарної галузі знань. 7. Вклад А.Ф. Коні в розвиток юридичної психології. 8. Погляди вчених В. Штерна та Ч. Ломброзо. 9. Оформлення юридичної психології як науки. 10. Проблеми, які вирішує юридична психологія. 11. Методи юридичної психології. 12. Система та класифікація методів юридичної психології. 13. Поняття методологія, методика і метод в юридичній психології. 14. Практичне значення методу тестування у юридичній психології. 15. Методи психологічного впливу, які допустимі в кримінальному судочинстві. 16. Пізнавальна функція методів юридичної психології. 17. Метод спостереження. 18. Анкетний метод. 19. Експериментальний метод. <p>Теми рефератів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Юридична психологія як наука. 2. Система юридичної психології. 3. Історія розвитку юридичної психології. 4. Методологічні основи юридичної психології 	1,2,3,4-основна; 1,2,3 -допоміжна література
Тема № 2 Актуальні проблеми правової та превентивної психології.		
	<p><u>Завдання на самостійну роботу за темою</u></p> <p>Підготувати відповіді на питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття правової психології. 2. Праворозуміння як концептуальна основа правового регулювання. 3. Право і особистість. Гуманістична сутність сучасного права і правового світогляду. 4. Поняття прав людини. Особисті, політичні, соціальні, економічні, культурні права людини. 5. Соціально-психологічні аспекти ефективної правотворчості. 6. Предмет і завдання превентивної психології. 	1,2,3,4,5,6-основна; 1,2,3 - допоміжна література.

	<p>7. Поняття правової соціалізації особистості. Дефектність правової соціалізації (правовий негативізм, правовий інфантилізм, правовий нігілізм).</p> <p>8. Співвідношення моралі і права. Делінквентна поведінка. 9. Асоціальний і антисоціальний типи поведінки.</p> <p>10. Правосвідомість і правова поведінка. Громадська, групова та індивідуальна правосвідомість.</p> <p>11. Сторони правосвідомості: пізнавальна, оцінна, регулятивна. Правова поведінка: правослухняність, правотворчість.</p> <p>12. Методи психологічного впливу в юридичній психології.</p> <p>13. Асоціативний експеримент в юридичній психології.</p> <p>Теми рефератів</p> <p>1. Актуальні проблеми правової психології.</p> <p>2. Актуальні проблеми превентивної психології.</p> <p>3. Поняття правосвідомості та правової поведінки.</p>	
	<p>Тема № 3 Особистість в юридичній психології. Психічні процеси, властивості і стани, і їх відображення в сфері права.</p>	
	<p>Завдання на самостійну роботу за темою.</p> <hr/> <p>Підготувати відповіді на питання.</p> <p>1. Поняття правової психології.</p> <p>2. Поняття правової культури особистості.</p> <p>3. Правова культура суспільства. Основні блоки правосвідомості.</p> <p>4. Основні функції та структура правосвідомості.</p> <p>5. Структура (елементи) правової культури особистості.</p> <p>6. Правова свідомість (правосвідомість).</p> <p>6. Поведінкова частина правосвідомості.</p> <p>7. Основні функції правосвідомості.</p> <p>8. Структуру правової свідомості.</p> <p>Теми рефератів.</p> <p>1. Поняття правової психології.</p> <p>2. Поняття правової культури особистості.</p> <p>3. Поняття правосвідомості.</p> <hr/> <p>(питання, винесені на самостійне опрацювання)</p>	<p>1,2,3,-основна; 1,2,3,4,5- допоміжна література</p>
	<p>Тема № 4 Психологія правопорушень та юридичної діяльності. Психологічні основи процесуальної діяльності. Поняття професіограми.</p>	
	<p>Завдання на самостійну роботу за темою.</p> <hr/> <p>Підготувати відповіді на питання.</p> <p>1. Психологія правопорушень, основні поняття.</p> <p>2. Об'єктивні та психологічні (суб'єктивні) обставини правопорушень.</p> <p>3. Поняття структури та психологічна суть злочинної поведінки.</p> <p>4. Поняття провини, мотиву і мети правопорушення.</p> <p>5. Розкрити основні причини правопорушень.</p> <p>6. Психологічна характеристика і аналіз злочинної дії.</p> <p>7. Поняття юридичної діяльності.</p>	<p>1,2,3-основна; 1,2,3,4,5 - допоміжна література</p>

	<p>18. Основні риси юридичної діяльності.</p> <p>19. Ознаки юридичної діяльності.</p> <p>20. Види юридичної діяльності та структура юридичної діяльності.</p> <p>21. Основні проблеми юридичної діяльності.</p> <p>22. Психологічна характеристика процесуальної діяльності.</p> <p>23. Особливі умови процесуальної діяльності як професії.</p> <p>24. Професійні якості і психологія осіб, які здійснюють провадження у справі.</p> <p>25. Поняття професіограми та психограми.</p> <p>Теми рефератів.</p> <p>1. Психологічні аспекти правопорушення.</p> <p>2. Вимоги до професіограми та психограми.</p> <p>3. Проблеми юридичної діяльності.</p>	
	Тема № 5 Кримінальна та пенітенціарна психологія.	
	<p>Завдання на самостійну роботу за темою.</p> <hr/> <p>Підготувати відповіді на питання.</p> <p>Психологія злочинної діяльності.</p> <p>2. Психологічна структура злочину.</p> <p>3. Психологічні наслідки злочину.</p> <p>4. Психологія особи злочинця.</p> <p>5. Поняття особи злочинця.</p> <p>6. Класифікація злочинних типів.</p> <p>7. Психологія окремих категорій злочинців.</p> <p>8. Дефекти соціалізації.</p> <p>9. Мотив як елемент психологічного механізму.</p> <p>10. Категорії ознак щодо структури особи злочинця.</p> <p>11. Дефектність соціальної ідентифікації.</p> <p>12. Організована злочинність.</p> <p>13. Основи пенітенціарної психології.</p> <p>14. Сутність пенітенціарної психології.</p> <p>3. Методи впливу на особу засудженого в установах покарань.</p> <p>15. Психологія особи засудженого.</p> <p>16. Колективи засуджених та їх психологія.</p> <p>17. Вплив соціальної ізоляції на особу.</p> <p>18. Психологія тюремного побуту.</p> <p>19. Психологічні основи ресоціалізації.</p> <p>Теми рефератів.</p> <p>1. Класифікація злочинних типів.</p> <p>2. Психологічні основи організованої злочинності.</p> <p>3. Поняття та задачі пенітенціарної психології.</p> <p>4. Психологічна характеристика особистості засуджених та їх адаптаційних можливостей.</p>	1,2,3-основна; 1-5 - допоміжна література
	Тема № 6 Психологія групових злочинів, тероризму і масових заворушень.	

	<p>Завдання на самостійну роботу за темою.</p> <hr/> <p>Підготувати відповіді на питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття злочинної групи. 2. Юридичні градації спільного злочинного діяння. 3. Особливості психологічної характеристики злочинної групи. Вплив лідера на поведінку злочинної групи. 4. Психологія суспільної небезпеки групового злочину. 5. Структура злочинної організації. Фактори, що сприяють формуванню злочинних груп. Ознаки злочинних груп. 6. Напрями діяльності злочинної групи. Способи передачі інформації в злочинній групі. Джерела влади лідерів злочинної групи. Міжособистісні конфлікти у злочинній групі. 7. Психологія тероризму. Поняття і джерела тероризму. Основні психологічні теорії виникнення тероризму: (теорія фрустрації-агресії, теорія особистої ідентичності Е. Еріксона, теорія соціальної ідентичності Г. Теджфел, теорія етноцентризму, теорії соціальних конфліктів). 8. Основні сфери тероризму. 9. Психологічні особливості різних типів терористів. Феномен «Стокгольмського синдрому». 10. Переговорний процес як специфічний вид діяльності юридичного психолога. Ефективність комунікації в екстремальних умовах. Позиція професійного «парламентера». <p>Теми рефератів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія тероризму. 2. Психологічні аспекти злочинної групи. 	<p>1-7-основна; 1-5 -допоміжна література</p>
Тема № 7 Психологія слідчої (судової) діяльності.		
	<p>Завдання на самостійну роботу за темою.</p> <hr/> <p>Підготувати відповіді на питання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види слідчої (судової) діяльності. 2. Пізнавальна діяльність. 3. Конструктивна діяльність. 4. Комунікативна діяльність. 5. Посвідчувальна діяльність. 6. Психологія учасників розслідування злочинів. 7. Психологічні особливості особи слідчого. 8. Психологія обвинуваченого. Поняття захисної домінанти. 9. Психологія потерпілого та свідка. 10. Провокуюча поведінка, види віктимності. 11. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій. 12. Психологія огляду місця події. 13. Психологічні основи допиту. 14. Психологія очної ставки. 15. Психологія пред'явлення для впізнання. 16. Психологія відтворення обстановки та обставин подій. 	<p>1,2,3,5, 6,7-основна; 1-5 – допоміжна література</p>

	17. Психологія обшуку. 18. Психологічні основи доказування. 19. Процес формування показань Теми рефератів. 1. Види слідчої (судової) діяльності. 2. Психологія учасників розслідування злочинів. 3. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій. 4. Психологія огляду місця події. 5. Психологічний процес формування показань. 6. Психологічні особливості обшуку.	
	Тема № 8 Психологія судової діяльності. Судово-психологічна експертиза.	
	Завдання на самостійну роботу за темою <hr/> Підготувати відповіді на питання. 1. Розкрити сутність судово-психологічної експертизи. 2. Поняття і компетенція СПЕ. 3. Методи СПЕ. 4. Призначення СПЕ та організація її провадження. 5. Головні завдання СПЕ. 6. Процес призначення СПЕ. 7. Вимоги до формулювання запитань експерту. 8. Головні завдання судово-психологічної експертизи. 9. Орієнтовний перелік вирішуваних питань. 10. Про потребу (підставу призначення) в психологічній експертизі свідчать ... 11. Психологія судової діяльності. 12. Психологія судді. 13. Психологічні особливості судового процесу. 14. Психологія прийняття рішення судом. 15. Психологія особи підсудного. 16. Психологія судових дій. 17. Психологічні основи судового допиту. Перехресний допит. 18. Психологічні основи очної ставки у суді. 19. Психологічні основи судового огляду. Теми рефератів. 1. Психологічні особливості судових дій. 2. Психологічні особливості прийняття рішення судом. 3. Сутність судово-психологічної експертизи. 4. Задачі судово-психологічної експертизи	1,2,3,5, 6,7 - основна; 1-5 – допоміжна література

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Юридична психологія як наука.
2. Система юридичної психології.
3. Історія розвитку юридичної психології.
4. Методологічні основи юридичної психології
5. Актуальні проблеми правової психології.
6. Актуальні проблеми превентивної психології.

7. Поняття правосвідомості та правової поведінки.
8. Поняття правової психології.
9. Поняття правової культури особистості.
10. Поняття правосвідомості.
11. Психологічні аспекти правопорушення.
12. Вимоги до професіограми та психограми.
13. Проблеми юридичної діяльності.
14. Класифікація злочинних типів.
15. Психологічні основи організованої злочинності.
16. Поняття та задачі пенітенціарної психології.
17. Психологічна характеристика особистості засуджених та їх адаптаційних можливостей.
18. Психологія тероризму.
19. Психологічні аспекти злочинної групи.
20. Види слідчої (судової) діяльності.
21. Психологія учасників розслідування злочинів.
22. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій.
23. Психологія огляду місця події.
24. Психологічний процес формування показань.
25. Психологічні особливості обшуку.
26. Психологічні особливості судових дій.
27. Психологічні особливості прийняття рішення судом.
28. Сутність судово-психологічної експертизи.
29. Задачі судово-психологічної експертизи

5.1.2. Теми курсових робіт немає

5.1.3. Теми наукових робіт немає

6. Методи навчання

Навчання з дисципліни проходить у формі: лекцій, семінарських занять, а також самостійної та індивідуальної роботи. В процесі навчання використовуються наступні методи:

- лекції,
- інтерактивний метод,
- пояснювально-ілюстративний,
- метод наукового порівняння
- частково-пошуковий метод,
- метод виконання кейсу;
- дослідницький метод,
- метод проектів у формі індивідуальних/групових навчальних проектів,
- метод проблемного викладання.

Самостійна робота за кожною темою передбачає вивчення:

- наукової літератури за темою;

Індивідуальна робота передбачає виконання наукових робіт у вигляді рефератів.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль **Питання для підсумкового контролю (екзамен)**

1. Предмет, об'єкт та задачі юридичної психології.
2. Історія розвитку юридичної психології.
3. Система юридичної психології.
4. Зв'язок юридичної психології з іншими науками.
5. Завдання та сучасні проблеми юридичної психології як міждисциплінарної галузі знань.
6. Вклад А.Ф. Коні в розвиток юридичної психології.
7. Погляди вчених В. Штерна та Ч. Ломброзо.
8. Питання, які розглядає правова психологія.
9. Питання, які розглядає кримінальна психологія.
10. Питання, які розглядає судова психологія.
11. Питання, які розглядає пенітенціарна психологія.
12. Поняття психології юридичної праці.
13. Основні етапи розвитку юридичної психології.
14. Методологічні основи юридичної психології.
15. Методи юридичної психології.
16. Система та класифікація методів юридичної психології.
17. Правова культура особистості.
18. Поняття методологія, методика і метод в юридичній психології.
19. Практичне значення методу тестування у юридичній психології.
20. Методи психологічного впливу, які допустимі в кримінальному судочинстві.
21. Пізнавальна функція методів юридичної психології.
22. Правова культура суспільства.
23. Правова свідомість та правова культура особистості.
24. Групова (колективна) правосвідомість.
25. Поняття та психологія правопорушення.
26. Поняття конкретного правопорушення і аналіз злочинної поведінки.
27. Психологічна структура злочинної дії.
28. Психологія юридичної діяльності.
29. Правова психологія.
30. Види юридичної діяльності.
31. Поняття соціалізації, десоціалізації, та ресоціалізації.
32. Дефектність правової соціалізації.
33. Особистісний підхід в психології.
34. Поняття і структура діяльності.

35. Співвідношення волі і свідомості особи юриста.
36. Етапи формування складного вольового акту особи юриста.
37. Емоційно-вольові процеси і стани. Пам'ять.
38. Поведінка людини в конфліктних ситуаціях.
39. Особистість і структура її психічних властивостей.
40. Темперамент.
41. Поняття і структура характеру.
42. Поняття здібностей та закономірності формування.
43. Психологічна характеристика процесуальної діяльності.
44. Поняття процесуальної діяльності. Особливі умови процесуальної діяльності як професії.
45. Професійні якості і психологія осіб, які здійснюють провадження у справі. Поняття професіограми.
46. Психологічні основи доказування.
47. Психологія планування та організації процесуальної діяльності.
48. Види слідчої (судової) діяльності.
49. Пізнавальна діяльність.
50. Конструктивна діяльність.
51. Комунікативна діяльність.
52. Посвідчувальна діяльність.
53. Психологія слідчої діяльності.
54. Психологія учасників розслідування злочинів.
55. Психологічні особливості особи слідчого.
56. Психологія обвинуваченого. Поняття захисної домінанти.
57. Психологія потерпілого та свідка. Провокуюча поведінка, види віктимності.
58. Психологічні основи проведення окремих слідчих дій.
59. Психологія огляду місця події.
60. Психологічні основи допиту.
61. Взаємозв'язок психології особи злочинця і змісту відображення місця події.
62. Мета здійснення діагностики особи допитуваного.
63. Психологічний зміст стадій формування показань.
64. Чинники, що впливають на повноту і адекватність сприйняття.
65. Прийоми встановлення психологічного контакту у судово-слідчій діяльності.
66. Зміст понять «рефлексивне мислення» і «рефлексивне управління».
67. Сутність прийому «словесна розвідка».
68. Психологія очної ставки.
69. Психологія пред'явлення для впізнання.
70. Психологія відтворення обстановки та обставин подій.
71. Психологія обшуку.
72. Судово-психологічна експертиза.
73. Поняття і компетенція СПЕ.

74. Методи СПЕ.
75. Призначення СПЕ та організація її провадження.
76. Психологія судової діяльності.
77. Психологія судді.
78. Психологічні особливості судового процесу.
79. Психологія прийняття рішення судом.
80. Психологія особи підсудного.
81. Психологія судових дій.
82. Психологічні основи судового допиту Перехресний допит.
83. Психологічні основи очної ставки у суді.
84. Психологічні основи судового огляду.
85. Психологія злочинної діяльності.
86. Психологічна структура злочину.
87. Психологічні наслідки злочину.
88. Психологія особи злочинця.
89. Поняття особи злочинця.
90. Класифікація злочинних типів.
91. Психологія окремих категорій злочинців.
92. Основи пенітенціарної психології.
93. Сутність пенітенціарної психології.
94. Методи впливу на особу засудженого в установах виконання покарань.
95. Психологія особи засудженого.
96. Колективи засуджених та їх психологія.
97. Вплив соціальної ізоляції на особу.
98. Психологія тюремного побуту.
99. Психологічні основи ресоціалізації засуджених.
100. Актуальні проблеми правової та превентивної психології.
101. Предмет і завдання превентивної психології.
102. Предмет і завдання превентивної психології.
103. Особистість в юридичній психології.
104. Право і особистість.
105. Психологія групових злочинів.
106. Психологія тероризму.
107. Психологія масових заворушень.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю:

- поточний контроль - 50 балів
- підсумковий контроль 50 балів.

Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни за семестр, визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені).

Здобувач вищої освіти має право на визнання результатів навчання (умінь, компетентностей) у неформальній та/або інформальній освіті, які поширюється на дисципліни обов'язкової та вибіркової компонент, що за тематикою та змістом відповідають як навчальній дисципліні загалом, так і її окремим розділам, темам, індивідуальним завданням (курсова робота, контрольна робота тощо), які передбачені робочою програмою (силабусом) конкретної навчальної дисципліни. (Посилання на Положення про порядок визнання в Харківському національному університеті внутрішніх справ **результатів навчання (умінь, компетентностей) у неформальній та/або інформальній освіті** http://univd.edu.ua/files/generaldocs/non_formal_education.pdf)

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських та практичних занять;
- якості виконання індивідуальної та самостійної роботи;
- оцінка роботи в малих групах.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни, рівень самостійної підготовки до занять.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (практичні) самостійна робота (виконання домашніх завдань, ведення конспектів, виконання практичних завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за

національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. ***Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку, екзамену) обов'язкова.*** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік, екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені, заліку).

*Підсумкові бали
навчальної дисципліни*

*Загальна кількість балів
(перед підсумковим контролем)*

*Кількість балів за
підсумковим контролем*

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (екзамену) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Умови визначення навчального рейтингу здобувача, а також вимоги і критерії оцінювання деталізовані нижче.

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ						
Види робіт	Кількість видів робіт		Максимум балів за 1 вид роботи		Разом	
	Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма	Денна форма	Заочна форма
Робота на лекційному занятті	10	6	2	3	20	18
Робота на семінарському занятті	10	5	2	3	20	15
Індивідуальне завдання	1	1	10	14	10	17
Екзаменаційне тестування			50	50	50	50
Разом:				100		
ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ						
Види роботи	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання				
Робота на лекційному занятті	2 (ден.) 3 (заоч.)	Всі лекції з даного курсу мають проблемно-дискусійний характер, отже максимальну оцінку за роботу на лекції отримують здобувачі, які постійно включені у дискусію.				
	1 (ден.) 1 (заоч.)	Мінімальну оцінку отримують здобувачі, які не беруть участі у дискусії, втім демонструють уважність і не відволікаються від ходу лекції на сторонні справи.				
	0	Здобувач не отримує оцінку, якщо не проявляє активності на занятті або виконав завдання з порушенням вимог академічної доброчесності.				
Робота на семінарському занятті	2 (ден.) 3 (заоч.)	Робота на семінарському занятті оцінюється, виходячи з того, чи проводив здобувач самостійну роботу для підготовки до цього заняття (опрацювання наукових та інших інформаційних джерел для підготовки повідомлень, групових проєктів тощо), з урахуванням якості виконаної роботи. Максимальну кількість балів здобувач отримує, якщо вільно оперує інформацією з декількох наукових та/або інформаційних джерел за відповідною темою навчального курсу та якісно презентує свої наукові/інформаційні здобутки у вигляді повідомлення, бере активну участь у дискусіях на занятті, розгорнуто і обґрунтовано відповідає на поточні запитання викладача, бере активну участь у виконанні ситуативних завдань та розв'язанні проблемних ситуацій.				
	1 (ден.) 1 (заоч.)	Здобувач отримує середню кількість балів, якщо оперує інформацією з декількох наукових та/або інформаційних джерел за відповідною темою курсу, під час заняття проявляє високу активність, бере участь у дискусіях.				

		розгорнуто і обґрунтовано відповідає на поточні запитання викладача, бере участь у виконанні ситуативних завдань та розв'язанні проблемних ситуацій.
	0.5 (ден.) 0.5 (заоч.)	Здобувач отримує мінімальну кількість балів, якщо не проявляє високої активності під час заняття, втім демонструє уважність і не відволікався від ходу заняття на сторонні справи.
	0	Здобувач не отримує бали, якщо не проявляє активності на занятті, не бере участь у передбачуваних змістом цього заняття видах робіт або виконав завдання з порушенням вимог академічної доброчесності.
Індивідуальне завдання	10 (ден.) 14 (заоч.)	<i>Індивідуальне завдання передбачає виконання здобувачем письмової роботи за обраною темою, яка має науковий характер і ґрунтується на аналізі інформації не менш ніж з трьох наукових джерел.</i> Максимальну кількість балів отримують здобувачі, які демонструють належний рівень знань і розуміння теми, знайомство із основними тенденціями, виявляють аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення. Роботу оформлено відповідно до вимог.
	5 (ден.) 7 (заоч.)	Індивідуальне завдання виконано частково та потребувало доопрацювання. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	2 (ден.) 2 (заоч.)	Виконано частково, доопрацювання не було здійснене, терміни порушені. Роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Робота містить фактографічні неточності та/або необґрунтовані судження.
	0	Завдання не виконано або виконано з порушенням вимог академічної доброчесності
Іспитове тестування	1-50	Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
		Оцінка	Пояснення
97-100	Відмінно («зараховано»)	А	«Відмінно»- - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без
94-96			
90-93			

			помилкою або з однією незначною помилкою.
85-89	Добре («зараховано»)	В	« Дуже добре » – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками.
80-84			
75-79	Добре («зараховано»)	С	« Добре » – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією–двома значними помилками.
70-74			
65-69	Задовільно («зараховано»)	D	« Задовільно » – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками.
60-64			
40-59	Незадовільно («не	Е	« Достатньо » – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
21-40			
	Незадовільно («не	FX	« Умовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки.

1-20	зараховано»)	F	« Безумовно незадовільно » – теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки.
------	--------------	---	---

11. Рекомендована література (основна, допоміжна),

12. інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Мухіна Г. В. Юридична психологія : навчально-методичний посібник / за заг. ред. В. М. Бесчастного. Київ : ВД «Дакор», 2019. 236 с.
[https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jur_ydychna%20Psychologija%20\(1\).pdf](https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php?file=/616103/mod_resource/content/1/Jur_ydychna%20Psychologija%20(1).pdf)
2. Маркіна Л.Л. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 91 с.
<https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/0930/1.1.pdf>.
3. Шинкаренко І.О. Юридична психологія : конспект лекцій. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. 174 с.
https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/lectures/yp_23_11.1.pdf
4. Бочелюк В. Й. Юридична психологія : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/50_1-uridichna_psihologiya-Bocheluk.pdf
5. Берестенко О.Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посібник. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с. ел.ресурс.
<https://dspace.lgpu.org/xmlui/bitstream/handle/123456789/507/3Np3.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
6. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. /

за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князєв, та ін.; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 242 с.

http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2500/Administrativna%20diialnist%20politsii%20u%20pytanniakh%20ta%20vidpovidiakh_navchalnyi%20posibnyk_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y

7. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти : навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Грищука. Львів : ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.
http://www.college-business.dp.ua/docs/other_information_237.pdf

Допоміжна

1. Ніколаєнко С.І, Ніколаєнко С.О. Юридична психологія : навчально-методичний посібник щодо самостійного вивчення дисципліни. Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” : Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2014. 145 с.

https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50590/6/Nikolaienko_Yurydychna_psykholohiia.pdf;jsessionid=9DB9E95DD193EBBE54CC44D0871BAC91.

2. Берестенко О. Г. Культура професійного спілкування : навч.-метод. посіб. для студ. ден. та заоч. форм навчання всіх спец. гуманіт. профілю / Держ. закл. „Луган. нац. унт імені Тараса Шевченка”. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. 299 с.

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/639007/mod_resource/content/0/%D0%91%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%BE%20%D0%9E.%D0%93.%20%D0%9F%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

3. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 280 с.

<https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Psykholohia-osobystosti.-Stoliarenko-O.-B..pdf>.

4. Психологія у професійній діяльності поліції : навч. посібник / О.О. Євдокімова, І.В. Жданова, Д.В. Швець, Ю.В. Александров та ін. ; за заг. Ред. В.В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2018. 426 с.

<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/5870>

5. Бочаріна Н.О. Психологія особистості : навчальний посібник. Переяслав-Хмельницький, 2014. – 188 с.

<http://ephsheir.phdpu.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/1068/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%91%D0%BE%D1%87%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Інтернет ресурси

1.URL:http://megalib.com.ua/book/124_Profesiino_psihologichna_pidgotovka_pra_civnikiv_slidchih_pidrozdiliv.html